

## Sectorplan 1 Huishoudelijk restafval (inclusief grof)

### I Afbakening

(Grof) huishoudelijk restafval is afval dat overblijft bij particuliere huishoudens nadat specifieke deelstromen gescheiden zijn aangeboden.

De bij particuliere huishoudens gescheiden ingezamelde deelstromen vallen niet onder dit sectorplan. Het beleid voor deze aan de bron gescheiden ingezamelde deelstromen is uitgewerkt in andere sectorplannen. Ook afval dat ongescheiden vrijkomt bij bouwen, slopen of verbouwen door particuliere huishoudens (particulier gemengd verbouwingsafval) maakt geen onderdeel uit van dit sectorplan.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

#### Voor deze afvalstoffen

#### zie...

Papier en karton	Sectorplan 4:	Gescheiden ingezameld papier en karton
Textiel	Sectorplan 5:	Gescheiden ingezameld textiel
Gft-afval	Sectorplan 6:	Gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens
Grof tuinafval	Sectorplan 8:	Gescheiden ingezameld groenafval
Kunststoffen	Sectorplan 11:	Kunststof
Metalen	Sectorplan 12:	Metalen
Batterijen en/of accu's	Sectorplan 13:	Batterijen en accu's
KCA	Sectorplan 18:	KCA/KGA
Particulier gemengd verbouwingsafval	Sectorplan 28:	Gemengd bouw- en sloopafval en gemengde fracties
	Sectorplan 29:	Steenachtig materiaal
Hout	Sectorplan 36:	Hout
Asbest	Sectorplan 37:	Asbest en asbesthoudende afvalstoffen
Vlakglas	Sectorplan 38:	Gescheiden ingezameld vlakglas
Verpakkingsafval	Sectorplan 41:	Verpakkingen algemeen
Verfafval en overige verpakkingen met gevaarlijk afval	Sectorplan 42:	Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars
	Sectorplan 43:	Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen
Gasflessen	Sectorplan 44:	Glasflessen en overige drukhouders
Brandblussers	Sectorplan 45:	Brandblussers
TI-buizen en spaarlampen	Sectorplan 66:	Gasontladingslampen en fluorescentiepoeder
Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur	Sectorplan 71:	Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

### II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van (grof) huishoudelijk restafval is verbranden als vorm van verwijdering.

Sorteren, nascheiden en andere bewerkingen gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het (grof) huishoudelijk afval zijn alleen toegestaan wanneer er geen deelstromen of residuen worden gestort.

Voor de verwerking van de gevormde deelfracties wordt verwezen naar de daarvoor geldende minimumstandaarden.

### **III In- en uitvoer**

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor in- en uitvoer zijn opgenomen in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader. De uitwerking voor (grof) huishoudelijk restafval is:

#### (Voorlopige) verwijdering

Uitvoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan.

In- en uitvoer voor voorlopige verwijdering zijn in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

Invoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Invoer voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard èn mits er op het moment van indienen van de kennisgeving geen belemmeringen bestaan op basis van het flexibele invoerplafond zoals dat is beschreven in paragraaf 12.5 [#link#](#) van het beleidskader.

#### (Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor (grof) huishoudelijk restafval geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen aangezien nuttige toepassing of verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

#### IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

##### Omvang afvalstof

De totale productie aan (grof) huishoudelijk restafval in Nederland bedraagt ongeveer 4.800 kton (situatie 2006). Deze hoeveelheid is opgebouwd uit ongeveer 4.000 kton huishoudelijk restafval en 800 kton grof huishoudelijk restafval.

##### Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, dan is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

##### **Indicatief overzicht van Euralcodes**

200301, 200307
----------------

##### Monitoring

De monitoring van huishoudelijk afval (inclusief de bij particuliere huishoudens gescheiden ingezamelde deelstromen) vindt jaarlijks plaats op basis van met name de CBS-enquête Gemeentelijk afval. Via deze enquête wordt inzicht verkregen in de door en/of in opdracht van gemeenten ingezamelde afvalstoffen, waaronder ook al het afval van particuliere huishoudens. De gegevens uit deze enquête worden door zowel het CBS ([www.statline.nl](http://www.statline.nl) #link#) als SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer (UA) ([www.uitvoeringafvalbeheer.nl](http://www.uitvoeringafvalbeheer.nl) #link#), kijk en vergelijk) per gemeente gerapporteerd.

SenterNovem UA onderzoekt tevens jaarlijks de samenstelling van huishoudelijk restafval. Op basis van deze gegevens zijn voor de gescheiden ingezamelde deelstromen de scheidingspercentages te bepalen.

SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer rapporteert jaarlijks over de monitoring en de resultaten #link#.

#### V Overwegingen bij de minimumstandaard

##### BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor (grof) huishoudelijk restafval zijn de in het kader van de IPPC-richtlijn #link# opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREF's)' betrokken. Deze documenten zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten #link# aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van het BBT. De BREF Afvalverbranding bevat als BBT aangemerkte bepalingen over de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor het verbranden van (grof) huishoudelijk restafval, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de IPPC-richtlijn en daarop gebaseerde BREF's.

De BREF Afvalverbranding bevat ook bepalingen over het opwerken van ferro- en non-ferro metalen voor of na de verbranding van (grof) huishoudelijk restafval. Deze bepalingen zijn betrokken bij het sectorplan voor AVI-bodemas (20).

##### Hoogwaardigheid van de verwerking

Nuttige toepassing van (grof) huishoudelijk restafval verdient de voorkeur. Vanwege de heterogeniteit van dit afval is dat niet altijd mogelijk. Om die reden is de minimumstandaard 'verbranden als vorm van verwijdering'. Bij verbranden van (grof) huishoudelijk restafval in een AVI leidt de rookgasreiniging tot een minimale hoeveelheid reststoffen die wordt gestort. De overige reststoffen worden nuttig toegepast. Bovendien wordt bij het verbranden energie gewonnen. Om deze redenen is de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord. Laagwaardiger verwerking dan de minimumstandaard, dat wil zeggen storten van (grof) huishoudelijk restafval, is ongewenst vanwege het ruimtebeslag, het verlies aan grondstoffen en de productie en emissie van methaan.

Relatie tot de praktijk in Nederland / uitvoerbaarheid / bedrijfszekerheid

De minimumstandaard sluit aan bij de bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd komt overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De minimumstandaard leidt daarom niet tot een ongelijk speelveld tussen Nederland en de omliggende landen.

Kosteneffectiviteit

Verwerken van (grof) huishoudelijk restafval volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

Specifieke aspecten/ontwikkelingen

De minimumstandaard is verbranden als vorm van verwijdering. Door het stimuleren van meer scheiding aan de bron en nascheiding van (grof) huishoudelijk restafval, gevolgd door nuttige toepassing is voor een deel van het afval een hoogwaardigere verwerking mogelijk.

De minimumstandaard sluit niet uit dat (grof) huishoudelijk restafval wordt bewerkt om het geheel of gedeeltelijk nuttig toe te passen. Uitgangspunt hierbij is dat er geen deelstromen of residuen ontstaan die in een later stadium worden gestort. Dit is in lijn met het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen.

Op basis van de minimumstandaard is het voor het vergunnen van alternatieven voor integrale verbranding (sorteren, scheiden, etc.) van belang dat de hele keten vanaf het ontstaan van het (grof) huishoudelijk restafval tot en met de verwerking van verkregen fracties wordt gezien. Het bevoegd gezag moet zich bij het vergunnen van het sorteren/nascheiden van (grof) huishoudelijk restafval dus een beeld te vormen van de vrijkomende fracties en residuen en de wijze van verwerken daarvan. Deze bepaling is in de minimumstandaard opgenomen om te stimuleren dat het bevoegd gezag bij het beoordelen van een initiatief om (grof) huishoudelijk restafval anders te verwerken dan verbranden al nagaat of de gevormde fracties en residuen inderdaad niet gestort hoeven te worden. Hiermee wordt voorkomen dat bewerkingsinitiatieven worden vergund die verder in de keten leiden tot fracties of residuen waarvoor storten met ontheffing de enige optie is.

Daar waar afgescheiden deelstromen een eigen minimumstandaard hebben (zie andere sectorplannen), is die van toepassing.

Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard inhoudelijk niet gewijzigd. Wel is in de formulering het percentage van 5% geschrapt als toetsingskader voor integrale verbranding en alternatieven daarvoor.

De reden om dit als randvoorwaarde bij integrale verbranding te laten vervallen is dat volgens de huidige stand der techniek en nationale praktijk alleen wat residu van de rookgasreiniging wordt gestort en dit percentage altijd wordt gehaald.

De reden voor het schrappen bij alternatieven voor integrale verbranding is dat het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen al regelt dat fracties en residuen uit bewerking van (grof) huishoudelijk afval niet mogen worden gestort. Bovendien is niet aannemelijk is dat wanneer een deel van de verkregen fracties en residuen alsnog wordt verbrand dit tot meer te storten verbrandingsresiduen leidt dan bij directe integrale verbranding. Verder sluit deze 5% niet aan op de praktijk en tot slot heeft het beleidsmatig de voorkeur het afval integraal te verbranden wanneer alternatieven zouden leiden tot storten van een deel ervan. Met het schrappen van deze 5% is dan ook een tekstuele vereenvoudiging aangebracht die in praktijk niet tot verandering leidt.

## **VI      Beleid en regelgeving**

Preventie en ketengericht afvalbeleid

Preventie van het totaal aan huishoudelijk afval (= de som van (grof) huishoudelijk restafval van dit sectorplan en het totaal van de aan de bron gescheiden ingezamelde deelstromen) is al jaren één van de prioriteiten uit het afvalbeleid. Desondanks is er niet of nauwelijks ontkoppeling gerealiseerd tussen de groei van de hoeveelheid afval en de economische ontwikkeling.

Grof huishoudelijk afval is één van de stromen die is geselecteerd als prioritaire stroom in het programma 'Ketengericht Afvalbeleid'. Met dit programma moet de milieudruk over de hele materiaalketen worden verminderd, waarbij zowel de afvalfase als eerdere fasen (winning van grondstoffen, productie, gebruik) worden betrokken. Enerzijds kan dit leiden tot concrete maatregelen voor afvalpreventie. Daarnaast worden ook maatregelen beschouwd die ergens in de materiaalketen aangrijpen en op die plaats in de keten danwel elders in de keten leiden tot een lagere milieudruk van het geheel. Zie voor verdere uitwerking hoofdstuk 'Ketengericht afvalbeleid' [#link#](#) van het beleidskader.

#### EU-regelgeving

De Europese Richtlijn stortten [#link#](#) bevat het voorschrift dat in 2018 de hoeveelheid gestort biologisch afbreekbaar stedelijk afval maximaal 35 gewichtsprocent mag bedragen van de hoeveelheid die in 1995 werd ingezameld. Stedelijk afval is in deze betekenis al het afval dat door of namens overheden wordt ingezameld en betreft in ieder geval afval van huishoudens, maar daarnaast ook een deel van het afval van bedrijven.

Nederland voldoet al aan deze doelstelling door onder meer het gescheiden inzamelen van groente-fruit- en tuinafval van huishoudens, organisch afval van bedrijven en papier en karton van huishoudens en bedrijven. Daarnaast draagt het feit dat de minimumstandaarden voor restafval van huishoudens en bedrijven en voor afval van onderhoud van openbare ruimten stortten niet toestaan bij aan het halen van deze doelstelling.

#### Nationale regelgeving en beleid

##### *Wet milieubeheer*

Op grond van de Wet milieubeheer hebben gemeenten een zorgplicht voor de periodieke inzameling van huishoudelijk afval bij elk binnen het gemeentelijk grondgebied gelegen perceel, en daarmee ook voor (grof) huishoudelijk restafval. In de plaatselijke verordening geven gemeenten deze verplichting vorm, bijvoorbeeld door aan te geven welke stromen door huishoudens gescheiden moet worden gehouden. Het wel of niet gescheiden houden van bepaalde stromen heeft rechtstreeks effect op het wel of niet ontstaan van (grof) huishoudelijk restafval.

Gemeenten hebben eveneens op grond van de Wet milieubeheer een zorgplicht voor afvalstoffen van particuliere huishoudens die te groot of te zwaar zijn om op dezelfde wijze als huishoudelijk restafval aan de inzameldienst te worden aangeboden. Gemeenten dienen hiervoor ten minste één brengvoorziening in de vorm van een milieustation of –straat ter beschikking te stellen.

##### *Beleid en doelstellingen*

In de hoofdstukken 'Doelstellingen' [#link#](#) en 'Afvalscheiding' [#link#](#) van het beleidskader is het algemeen beleid voor de gescheiden inzameling van huishoudelijk afval beschreven (zie ook de sectorplannen 4, 5, 6, 18). Daarnaast hebben gemeenten de mogelijkheid om ook andere stromen gescheiden in te zamelen. Volgens de doelstelling voor (grof) huishoudelijk restafval mag er landelijk gezien maximaal 40% van het huishoudelijk afval als (grof) huishoudelijk restafval worden verwijderd.

##### *Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen*

In het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen [#link#](#) is een stortverbod opgenomen voor huishoudelijke afvalstoffen (categorie 30).

## **VII Achtergronden bij in- en uitvoer**

#### Indeling op basis van Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het Verdrag van Bazel [#link#](#) en het OESO-besluit [#link#](#). Voor overbrenging van die afvalstoffen moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.

#### **Indicatief overzicht van codes op basis van de Oranje lijst**

Codes op basis van Bijlage II van het Verdrag van Bazel	Y46
---	-----

Vermeld de code van de Oranje lijst altijd bij kennisgevingen.